

Un document interessant

En el darrer Congrés de Metges de Llengua Catalana, celebrat el passat estiu, i en una de les vitrines de l'exposició anexas al Congrés, s'hi exhibien uns interessants documents. Eren unes reproduccions fotogràfiques d'uns diplomes dels batxillerats de Filosofia i de Medicina i del títol de Llicenciat i Doctor en Medicina a favor d'En Pastor Roses i Sors.

D'entre les fotografies exposades, n'hi havia una, la reproducció del títol de llicenciat en Medicina i Cirurgia, veritablement notable pel seu contingut. La casa Cusí, expositora d'aquests interessants documents retrospectius, ha tingut la gentilesa d'autoritzar-nos la seva publicació, que oferim a la consideració dels nostres lectors.

En primer lloc són els Metges de Cambra del Rei els que atorguen el títol després de l'examen sofert en la Universitat respectiva, ço que ens indica que el Ministeri d'Instrucció estava vinculat amb la Junta Superior Governativa. Naturalment, estem en ple període absolutista.

Més avall, però, després de les dades personals i del reconeixement de suficiència, l'autoritzava per exercir la medicina, després d'exigir-li el següent jurament, mostra vergonyosa d'aquella època d'absolutisme desemmascarat.

Vegeu el jurament, a base de conceptes quasi tots aliens a la medicina i constituint solament una formidable arma política: Juraven defensar el Misteri de la Puríssima Concepció, la sobirania del Rei i els seus drets a la corona; juraven no haver pertanyut a les societats secretes reprovades per les lleis (ja sabem que eren totes les que no plaïen als elements reaccionaris), no reconeixien que era un *absurd principi* el que el poble fos àrbitre de variar la forma de govern establert, i finalment que a cap súbdit li és permès, no ja el regicidi, sinó fins també el *tiranicidi*.

Aquesta vil intromissió governamental en les consciències dels homes de professions dites liberals causarà segurament estupor a molts dels nostres lectors, especialment després de mirar la data del document, 1834. Tot plegat, un segle enrera! L'època dels nostres avis.

Si hom recorda, però, una mica la història d'aquells temps de vergonya, i de la qual n'és una bona mostra aquest document, s'ho explicarà perfectament.

Encara que l'any 1834 fos ja mort el rei Ferran VII i governés la reina Cristina, el document cal atribuir-lo a l'època d'aquell rei. Efectivament, el diploma du, manuscrita, la següent nota: "Donde dice, el Rey, debe decir la Reina". És, doncs, un dels impresos fets amb motiu de la cèlebre Cèdula reial del 21 de juliol de 1824.

Recordem aquest fet: El rei era als banys de Sacedón, per motius de salut; i, seguint les disposicions de Calomarde i amb l'excusa de restablir en les Universitats l'ordre i l'ensenyança de les sanes doctrines, declarà subjectes al judici de *purificació* tots els catedràtics i auxiliars, empleats i alumnes de tots els establiments d'ensenyament del regne. Les càtedres vacants s'havien de proveir exclusivament en persones d'adhesió provada al Rei. Amb aquesta cèdula reial es tanca la manera més absoluta les portes de les Universitats i escoles a tothom qui, fos professor o alumne, portés damunt seu la més lleu nota de liberalisme. Era un nou triomf de la reacció. Naturalment que dintre el tarannà de l'època, això en constituïa solament una conseqüència lògica.

Per comprendre el grau de despotisme amb què es defensava l'absolutisme